

opusdei.org

6. Organizirana dezorganizacija

Ustanovitelj Opus Dei — življenjepis sv. Jožefmarija Escrivája.

2. Maj. 2018

[↗ Nazaj na kazalo](#)

Dne 16. februarja 1933 je minilo eno leto od izreka med obhajilom pri Sv. Elizabeti. **Moj Bog**, je vzkliknil Jožefmarija ob tem spominu, **kako me boli tisti stavek »ljubezen so dejanja, ne pa lepe misli«!**^[1] Vedel in čutil je, da uživa privilegij, ko je v

Gospodovih rokah, v stalni molitvi podnevi in ponoči (ta dar je trajal vse njegovo življenje), razen kadar je Gospod za trenutek to milost prekinil. Tedaj je začutil mrtvo težo svoje volje:

So trenutki, zapiše 24. 11. 1932, ko se zdi, da se – oropan tiste zedinjenosti z Bogom, ki mi je celo v spanju omogočala nenehno molitev – upiram božji Volji. To je šibkost, moj Gospod in Oče, ti dobro veš: ljubim Križ, pomanjkanje mnogočesa, kar ves svet šteje za potrebno, ovire pri zagonu D. ..., svojo majhnost samo in svojo duhovno bedo.^[2]

Mar ni bila božanska norost, da se je lotil osvajanja celotnega sveta brez gmotnih sredstev? In med pisanjem te katarine se je ozrl po svoji borni izbi na Ulici Viriato, ki mu je pred oči priklicala kraj, kjer se je porodil »Don Kihot«. (»V ječi,« pravi Cervantes, »kjer domuje vse

neudobje in prebiva vsakteri žalostni hrum.«) Kajti, Gospod, koliko je veljal on?

Nič – ob čudovitosti tega dejstva: nadvse ubogo in grešno orodje, ki po tvojem navdihu načrtuje osvajanje celotnega sveta za svojega Boga v čudovitem observatoriju notranje sobe v skromni hiši, kjer domuje vse gmotno neudobje. Fiat, adimpleatur. Ljubim tvojo Voljo [...], prepričan – sem tvoj sin –, da se bo D. kmalu dvignilo skladno s tvojimi navdihi. Amen. Amen.^[3]

Vedoč, da je bil neutemeljeno izbran za podvig božanskih razsežnosti, je na duhovnih vajah v Segovii zapisal:

Bog me ne potrebuje. To je ljubeče usmiljenje njegovega Srca. Brez mene bi se D. nadaljevalo, ker je njegovo in ker bi gotovo spodbudil koga drugega ali druge, tako kot je našel zamenjavo za Élija, za Savla, za Juda ...^[4]

Kmalu se mu je ponudila še ena prav posebna priložnost, da pokaže svojo absolutno zvestobo božjim načrtom. Po dveh letih nasilja in brezobzirnega preganjanja Cerkve so se španski katoličani začeli odzivati. Ángel Herrera, dotlej urednik najvplivnejšega katoliškega dnevnika »El Debate«, je imel namen vzpostaviti izobraževalni center za duhovnike, iz katerega bi izhajali bodoči svétniki španske Katoliške akcije. Gospod Ángel je bil predsednik Katoliške akcije in je iskal ugledne duhovnike za vodenje duš. Gospod Pedro Cantero mu je povedal za Jožefmarija, kateremu je predsednik predstavil svoje načrte o »Svétnikovi hiši«. Da bi imel čas za premislek o zadevi, sta se dogovorila za ponovno srečanje 11. februarja. Iz razgovora je napravil sledeči povzetek:

G. Herrera mi je ponudil duhovno izobraževanje duhovnikov, izbranih

s strani častitih španskih prelatov, ki bodo živeli v skupnosti v Madridu (v Župniji Vallecas), da bi bili deležni tega izobraževanja, družbeni del pa bo zanje pripravil neki jezuitski pater (povedal mi je ime, a se ga ne spomnim). Rekel sem mu, da ta položaj ni zame, ker to ne pomeni skriti se in izginiti. Kako usmiljen je Bog, da mi v roke položi takšno mesto! V moje roke, ki niso nikdar prejele – to lahko rečem – niti najnižjega cerkvenega imenovanja!^[5]

Herrera ga je skušal zadržati, a Jožefmarija je odklonil posvečanje dejavnostim, ki bi bile nezdržljive s popolno predanostjo Delu:

Prosil me je, naj vodim duhovne vaje za skupino mladih (propagandistov), in sem odklonil, češ da nisem primerno izobražen in da se ukvarjam z drugimi stvarmi, ki mi tega ne omogočajo sprejeti [...]. Zelo

je vztrajal pri tem, da se morava še pogovoriti.^[6]__

Ob prihodu domov je zelo površno povedal o svojem razgovoru in omenil upanje na kakšno namestitev v prihodnosti. »Naj ti dajo nekaj, kar bo v velik blagor dušam, vendar naj bo donosno,« mu je namignil njegov brat Santiago.^[7]__

Gospod Ángel je bil najbrž bolj osupel kot je bil Pedro Poveda tistega dne, ko je Jožefmarija razočaral njegova pričakovanja glede imenovanja za častnega kaplana kraljevega dvora. Tisti položaj pri Katoliški akciji ni bil zgolj častno priznanje, temveč bi pomenil, da je v njegove roke položeno duhovno vodenje skupine izbranih duš in da so njegove osebne sposobnosti priznane pred špansko cerkveno hierarhijo.^[8]__

* * *

Po dogodkih avgusta 1932 sta policijska kontrola in nadzor nad vsakovrstnimi oblikami zborovanja postajala vedno strožja. Sedaj, ko je imel Jožefmarija ob sebi stalno skupino mladih, ki so mu sledili, je nujno potreboval streho, pod katero bi mogel zakonito spraviti svoje apostolske in izobraževalne dejavnosti. Najboljši način bi bila izobraževalna akademija; do tega zaključka je prišel, potem ko je zavrgel, kot že rečeno, idejo o študentski bratovščini.^[9] Delo trenutno ni potrebovalo pravne strukture. Njegova apostolska dinamika je odsevala samo stvarnost življenja, zato ga je ustanovitelj opredelil z izrazom **organizirana dezorganizacija**.^[10]

V njegov apostolat so bili vključeni ljudje različnih civilnih stanov, poklicev, starosti in drugih osebnih okoliščin. Med temi osebami in Delom ni obstajala pravna vez,

temveč obveznosti služenja in zvestobe, ki so bile sprejete svobodno, iz dobre volje, do koder je lahko segel velikodušen odgovor na božji klic. Poleg te dezorganizacije so bile apostolske dejavnosti, izgrajene pod zavetništvom treh nadangelov, z notranjo kohezijo, lastno duhovnosti Dela, katere jedro sta sestavljala posvečevanje dela in apostolat preko opravljanja službenih nalog.

Zadnji poklici, ki jih je prejel, so bili dokaz za organizirano raznolikost Jožefmarijevega podviga. Juan Jiménez Vargas, ki je za sprejem zaprosil 4. januarja 1933, je bil študent. Jenaro Lázaro, ki ga je poklic doletel na predvečer razgovora s predsednikom Katoliške akcije, je bil kipar; **izoblikovan mož, umetnik in zaposlen na železnici**. Tretji poklic tega obdobja je bil Jožefmariju poslan 11. februarja. Njegova zgodba je segala v čas Zavoda za bolne, ko je kot kaplan iz svoje spovednice vsak

dan videval nekega mladeniča, ki je prihajal v cerkev. Pozdravljala sta se. Na ulici sta drug drugega prepoznala, vendar med njima ni prišlo do pogovora – dokler se duhovnik ni odločil storiti koraka naprej, kot poroča 25. marca 1931:

Danes, 25. marca, na praznik Marijinega oznanjenja, sem s svojo apostolskoprostodušnostjo (drznostjo!) ogovoril nekega mladeniča, ki vsak dan zelo pobožno in zbrano prihaja k obhajilu v mojo cerkev; in ko je ravno prejel dobrega Jezusa: »Poslušajte,« sem mu rekel, »bi bili tako ljubeznivi in malo prosili za neki duhovni namen v božjo slavo?« »Da, oče,« je odvrnil in še celo zahvalil se mi je! Moj namen je bil, da bi njega, ki je tako goreč, Bog izbral za apostola v svojem Delu. Že večkrat, ko sem ga videl iz svoje spovednice, sem isto prosil njegovega angela varuha.^[11]

Po dveh letih je varuh izpolnil svojo nalogo v zvezi z nekdanjim študentom, ki je bil zdaj profesor na gimnaziji v kraju Linares v Andaluziji:

Gospod nam je na praznik Lurške Marije po njegovem angelu varuhu poslal tega mladeniča: ime mu je José María González Barredo. 1933.^[12]___

* * *

Delo je raslo navznoter, še nerojeno, kot porajajoče se bitje.^[13]___

Med čakanjem na trenutek, ko bo življenje vzbrstelo in se odprlo navzven, se je Jožefmarija posvečal spodbujanju bratstva med člani Dela in njihovemu apostolskemu izobraževanju. Onkraj tega skritega in molčečega dela je njegov nadnaravni optimizem odstiral obzorja prihodnosti, kakor da bi bil že trdno zasidran v njej. ***V vseh naših hišah***, je zapisal 23. avgusta 1932, ***bo na zelo vidno mesto***

postavljena vrstica iz 15. poglavja Janezovega evangelija: Hoc est praeceptum meum ut diligatis invicem, sicut dilexi vos.^[14] Si je morda predstavljal, kdaj naj bi te hiše začele delovati? Mar ni medtem čutil nujnosti, da se v intimnosti srečuje s svojimi ljudmi? In ali ni ta **organizirana dezorganizacija** na ves glas vpila po družinskem življenju?

Jožefmarija je najel stanovanje na Ulici Martínez Campos s ciljem, da se mu ne bi bilo treba zatekati v tuje hiše, kadar bi imel srečanja s študenti ali duhovniki. Medtem ko je čakal na sanjano akademijo, je bil nekakšen sedež Dela kar dom gospe Dolores. Escrivájevi so 19. marca 1933 popoldne s kančkom nestrpnosti pričakovali trenutek, ko bodo prišli Jožefmarijevi fantje in zavzeli stanovanje. Predajo so praznovali z domačo malico, pri

kateri ni manjkal kolač, ki ga je poslala mati gospoda Norberta.^[15]___

Tam, v stanovanju Martínez Campos, se je odvijal intenziven apostolat, čeprav Escrivájevi niso vedno imeli na voljo potrebnih gmotnih možnosti, da bi oskrbeli skupino mladih, ki so prihajali tja na Jožefmarijevo povabilo. V stanovanju gospe Dolores so potekale izobraževalne ure in študijski krožki. Imeli so živahna srečanja pod vodstvom Jožefmarija, ki jim je na koncu, preden so se poslovili, iz velikega misala prebral dnevni odlomek evangelija in dodal jedrnat komentar v nekaj besedah, ki so prihajale globoko iz njegove notranjosti. »Oče,« pravi Juan J. Vargas, ki je bil med navzočimi, »je evangelij zelo globoko poznal in ga velikokrat premišljeval v molitvi.«^[16]___

Na tistih srečanjih je vladala toplina domačega ognjišča. Jožefmarija si je

dejavno prizadeval, da bi razumeli, kakšen je pomen družinskega življenja v Delu. »Njegova mati, sestra in brat,« pravi Jenaro Lázaro, »so rade volje sodelovali pri tej nalogi.« Občasno so jim Escrivájevi postregli s kakšnim priboljškom. Zaradi vzdušja izbranosti v tem dómu, zaradi vljudnosti in prijaznosti, s katero sta jim Carmen in gospa Dolores ponudili tiste prigrizke, »je bilo na prvi pogled nemogoče zaznati, da je ta postrežba pomenila resnično žrtev«. ^[17] (Toda to je poznejši razmislek Juana J. Vargasa, ki je tako kot drugi njegovi tovariši tešil svoj apetit na račun shrambe gospe Dolores. Eden izmed obiskovalcev, José Ramón Herrero Fontana, je slišal, kako je Santiago Escriváju, še kot dečku, nekoč ušel glasen vzdih zaskrbljenosti: »Jožefmarijevi fantje pojejo čisto vse.«) ^[18]

Na Ulici Martínez Campos je sprejemal še mnogo drugih obiskov. Pri Pepetu Romeu doma je nekega dne srečal Ricarda Fernández Vallespína, ki mu je manjkalo še eno leto študija arhitekture in ki je drugim študentom nudil zasebne učne ure, da bi kaj zaslužil. Jožefmarija se je z Ricardom dogovoril za srečanje na Ulici Martínez Campos, kamor je le-ta na predvideni dan prišel z določeno negotovostjo v duši in s slutnjo, da bo obisk imel »velik vpliv« na njegovo življenje. »Spregovoril mi je o dušnih zadevah,« se ne preveč natančno spominja študent. Ob slovesu mu je duhovnik podaril knjigo o Kristusovem trpljenju, v katero je na prvo prazno stran kot posvetilo zapisal:

+ Madrid 29. 5. '33

Da bi iskal Kristusa

Da bi našel Kristusa

Da bi ljubil Kristusa.^[19]___

V tistem času se je moral izoblikovati načrt o težko pričakovani akademiji, s pomočjo katere bi se razvijal apostolat med študenti, kot je moč razbrati iz razgovora, ki ga je 14. junija z Jožefmarijem imel Manolo Sainz de los Terreros. »Okrog pol osmih,« pripoveduje ta mladi študent, »sem se povsem mirno odpravil na Ulico Martínez Campos 4, da bi se srečal 's tistim g. duhovnikom, ki je hotel z menoj govoriti o akademiji'. Kako daleč sem bil od tega, da bi pomislil ..., kaj vse se bo zgodilo!« Prvi vtis, ki ga je nanj napravil duhovnik, je bil »naklonjenost, nekakšna posebna simpatija, privlačnost, da bi se mu odprl, kakršne nisem začutil še ob nikomer«, priznava Manolo.^[20]___ In tako mu je ljubeznivo razkril svojo dušo »do zadnjega koticčka«.

* * *

Del tega, kar je bilo v Delu »organizirano«, je pomenilo držati se določenih pobožnosti krščanskega življenja. S pomočjo duhovnega vodstva je Jožefmarija načrtno dnevni program temeljnih norm, ki čez dan vzdržujejo molitveno življenje; to je vključevalo na primer meditacijo, sveto mašo, branje evangelija in obisk Najsvetejšega zakramenta. Na enak način so člani Dela tem normam dodajali nekatere navade in molitve, kot je skupna molitev *preces* Božjega dela, pri kateri se s kratkimi molitvenimi odlomki iz cerkvene liturgije in Svetega pisma prosi za potrebe Opus Dei in njegovih članov. To je bilo »prvo uradno dejanje«, s katerim so začeli že decembra 1930.

[21]

Ta načrt življenja ni temeljil zgolj na preprostem seznamu pobožnih praks, ampak je v enotnosti življenja stapljal za kristjana značilno askezo z opravljanjem poklicnega dela.

Namreč na osnovi duha Opus Dei je slonelo stremljenje, da bi se poklicna dejavnost njegovih članov – ki je druga oblika molitve – prelila v apostolat; apostolat pa je zahteval oporo v intenzivnem molitvenem življenju. Tako so bile torej asketskim pobožnostim, ki so zahtevale vnaprej določen čas, pridružene še one druge (spraševanja vesti, molitveni vzkliki, dejanja božje navzočnosti, zadoščevanja in premišljevanje o našem božjem otroštvu), ki pripomorejo k ohranjanju čuječnosti v kontemplativnem življenju.

Februarja 1933 je ustanovitelj presodil, da je nastopil trenutek za določitev enotnega načrta: ***Želim napraviti načrt življenja, ki bi se mu podvrgli vsi v Delu, zapiše 14. februarja, da bi se ga uradno obvezali izpolnjevati od letošnjega praznika našega očeta in gospoda, sv. Jožefa.***^[22]_____

Naslednji mesec je že imel pripravljene »začasne norme«, ki jih je nemudoma razdelil med svoje, ne brez tega, da najprej preizkusi njihovo prilagodljivost in ustreznost načinu življenja, ki so ga živel člani Dela. Nekatero izmed teh, na primer komentar evangelija pred nočnim počitkom, so bile del prakse, ki so jo živel, odkar je Jožefmarija zbiral mlade študente na domu svoje matere na Ulici Martínez Campos.^[23]

Pomen tega koraka ni bil v tem, da bi bile tovrstne norme nekakšna novost, temveč v tem, da so njihovo izvajanje privzeli člani Dela in sklenili, da jih bodo živel na stalen način in jih harmonično stapljali z vztrajnim delom skozi ves dan. Se pravi z ohranjanjem enotnosti kontemplativnega življenja sredi vsakovrstnih aktivnosti, kar olajša udejanjanje kreposti, od božjih do tako imenovanih naravnih ali

človeških (iskrenost, optimizem, zvestoba, veselje itd.).

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

[1] Zapiski, št. 912; prim. tudi št. 606.

[2] Prav tam, št. 877.

[3] Prav tam, št. 877.

[4] Prav tam, št. 1696.

[5] Prav tam, št. 925; prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 241; Javier Echevarría, *Sum.* 2080; Joaquín Alonso, *Sum.* 4618; Joaquín Mestre, AGP, RHF, T-00181, str. 34.

Ángel Herrera Oria se je rodil v Santanderju leta 1886 in umrl kot škof kardinal v Málaga leta 1968. Leta 1909 je v Madridu ustanovil Narodno

katoliško združenje propagandistov; vodil je tudi časopis »El Debate« od njegovega nastanka leta 1911 do leta 1933. Medtem izstopa zaradi svojega družbenega udejstvovanja med katoliškimi študenti. Leta 1933 je imenovan za predsednika centralnega odbora španske Katoliške akcije. V duhovnika je bil posvečen leta 1940, škofovsko posvečenje prejme leta 1947 in leta 1965 je imenovan za kardinala.

V zvezi z načrti Ángela Herrere in postavljanjem Svétnikove hiše prim. Gonzalo Redondo, *Historia de la Iglesia en España (1931–1939)*, op. cit., str. 202 sl.

^[6] *Zapiski*, št. 926. V zvezi z zavrnitvijo Herrerove ponudbe prim. Florencio Sánchez Bella, *Sum.* 7488. Ustanovitelj je imel z Ángelom Herrero vsaj tri razgovore v kratkem času, vendar sta že 11. februarja, ko sta se sestala drugič, resno

spregovorila o vprašanju Svétnikove hiše in o ponudbi Jožefmariju, katero je ta na licu mesta zavrnil (prim. *Zapiski*, št. 923, 925, 926, 927, 933 in 934).

V zapisu z dne 11. 2. 1933 (*prav tam*, št. 923) lahko preberemo: ***Nedvomno mi je včeraj popoldne Gospa naklonila dve uslugi: druga je to, da sem začel šepati in ponoči skoraj nisem mogel zaspati [...]. Prva pa je to, da nam je dala še en poklic za D., to je Jenaro Lázaro.*** Msgr. del Portillo glede šepanja pojasnjuje: ko je prišel na obisk k Herreri, ni čutil nobene bolečine; ko pa je odšel, je šepal. Takrat je prvič imel napad revmatizma (prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 242).

^[7] *Zapiski*, št. 927.

^[8] Ko je bil msgr. Olaechea že nadškof v Valencii, je prepričan v sveto junaškost te poteze naročil, naj o tem poda pričevanje njegov tajnik,

Joaquín Mestre Palacio, ki je to izrazil z naslednjimi besedami:

»Sam predsednik Herrera je vztrajal in mu odkrito dejal:

– Pomislite, g. Jožefmarija, da bom z božjo pomočjo v Hiši zbral najboljše španske duhovnike, in kar ponujam vam, je to: da ste njihov voditelj.

Vendar je oče, kot rečeno, neuklonljivo in odločno odvrnil:

– Ne, ne. Hvaležen sem vam, vendar ne sprejemem; kajti jaz moram iti [...] po poti, na katero me kliče Bog. Sicer pa ne sprejemem ravno zaradi tega, kar mi vi pravite: ker se bodo v tisti Hiši zbrali najboljši španski duhovniki. In očitno je, da jaz nisem primeren za to, da jih vodim.» (Joaquín Mestre, AGP, RHF, T-00181, str. 34).

Na predsednika španske Katoliške akcije in bodočega kardinala je

ustanoviteljevo ravnanje ob tisti priložnosti naredilo tak vtis, da se je trideset let pozneje spominjal te nenavezanosti v pogovoru s Florenciom Sánchezom Bello (*Sum.* 7488).

Msgr. J. Echevarría pa takole povzema negativen odgovor Herreri: ***O tem sem popolnoma odločen in se ne morem spremeniti. Če bodo tam najuglednejši španski duhovniki, potem se bodo gotovo našli drugi, veliko boljši od mene, ki bodo poskrbeli za te duhovnike, ki jim jaz ne segam niti do čevljev. Po drugi strani pa že imam druge zaposlitve, ki jih ne morem zanemariti, ker bi to bilo izdajstvo tega, kar od mene hoče Gospod***(Javier Echevarría, *Sum.* 2080).

Druge priče: Álvaro del Portillo, *Sum.* 241; Joaquín Alonso, *Sum.* 4618; Julián Herranz, *Sum.* 3881; Francisco

Botella, PM, l. 221; Pedro Casciaro, *Sum.* 6320.

[9] Prim. *Zapiski*, št. 768, 773 sl. ter št. 837.

[10] ***Naša organizacija je organizirana dezorganizacija***, zapiše 19. marca 1933 (*prav tam*, št. 956).

Od poskusov, da bi pridobil znanje ali izkušnje od drugih ustanov, ni imel ustanovitelj nikoli nikakršne koristi. V povezavi z novicami o modernih apostolskih ustanovah v drugih državah, ki jih je iskal že v začetku leta 1930 – in na katere je že pozabil –, ga je nekega dne, okrog 14. februarja 1932, presenetilo pismo, ki ga je s Poljske poslal p. Laureano de las Muñecas (prim. *prav tam*, št. 603). Šlo je za odgovor na pismo, ki ga je v Krakov pisal Jožefmarija (prim. *prav tam*, št. 581). S patrom Laureanom se je sredi septembra 1932 v Santanderju srečal g. Lino.

Jožefmarija si od tega ni obetal rešitve za specifično ureditev Dela, razen tega pa se je že odločil vzpostaviti kulturno združenje ali študentski dom: ***Ne vem, ali bo p. Laureano priskrbel kakšno praktično rešitev za ureditev D. v razmerju do cerkvenih in do civilnih oblasti [...]. Člani in članice bodo morali tvoriti kulturna združenja (prav tam, št. 835).***

^[11] *Prav tam, št. 184.*

^[12] *Prav tam, št. 184.*

^[13] *Prav tam, št. 164.*

^[14] *Prav tam, št. 815.*

^[15] *Prav tam, št. 952.*

O tem, kako sta gospa Dolores in Carmen svoj dom predali na razpolago za apostolske namene, pravi msgr. Echevarría: »Njuno in

iskreno in celovito sodelovanje je koristilo duhu Opus Dei, saj sta brez poseganja v ustanovitev znali ustvariti domače vzdušje, ki ga je Delo potrebovalo kot izpolnitev božje volje« (Javier Echevarría, PR, str. 488).

[¹⁶] Juan Jiménez Vargas, AGP, RHF, T-04152/1, str. 25; prim. tudi Jenaro Lázaro, AGP, RHF, T-00310, str. 2.

[¹⁷] Juan Jiménez Vargas, AGP, RHF, T-04152/1, str. 25.

[¹⁸] José Ramón Herrero Fontana, AGP, RHF, T-05834, str. 2; prim. tudi José Ramón Madurga, PM, l. 283v; Ignacio María de Orbegozo, *Sum.* 7274; *Navodilo V-35/IX-50*, št. 85, op. 153.

[¹⁹] Ricardo Fernández Vallespín, AGP, RHF, T-00162, str. 2–4. Podarjena knjiga je bila »Sveti pasijon« patra Luisa de la Palme.

[20] Manuel Sainz de los Terreros, AGP, RHF, T-12082, str. 5.

[21] ***Vidi se, da je Gospod hotel, ker v osrčju Dela tako mora biti, da začnemo z molitvijo. Molitev bo prvo uradno dejanje oseb v B. d. (Zapiski, št. 128).***

[22] *Prav tam*, št. 935.

[23] »Začasne norme« je ustanovitelj zapisal 24. 3. 1933, na praznik sv. Gabriela (*Zapiski*, št. 966). Porodile so se iz povzetka načrta o normah pobožnosti, ki si ga je načrtoval na duhovnih vajah leta 1932 v Segovii. Prim. tudi *Zapiski*, št. 1700 in 939.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/6-organizirana-
dezorganizacija/](https://opusdei.org/sl-si/article/6-organizirana-dezorganizacija/) (5. Apr. 2025)